

uutistiedote

EU:n Lissabonissa sijaitsevalta huumevirastolta

N:o 10/2002

EI JULKAISTAVAKSI ENNEN 3. lokakuuta 2002 klo 11.00 (Bryssel)

Vuoden 2002 vuosikertomus huumeongelmasta EU:ssa Tärkeimmät kehityssuuntaukset

EUROOPAN HUUMESTRATEGIOILLA ON NYT AIKAISEMPAA TARKEMPI PAINOPISTE

- > HUUMAUSAINEDIEN ONGELMAKÄYTÖN ESIINTYMISTÄ KOSKEVAT ARVIOT VAIHELEVAT VÄLILLÄ 2 – 9 TAPAUSTA 1000 HENKILÖÄ KOHTI (15 – 64 -VUOTIAASSA VÄESTÖSSÄ)
- > EU:N NUORISTA AIKUISISTA 5 – 15 PROSENTIN RAPORTOIDAAN KÄYTTÄNEEN KANNABISTA VIIMEAIKAINA
- > PISTÄMÄLLÄ HUUMEITA KÄYTTÄVIEN MÄÄRÄÄ KOSKEVAT ARVIOT VAIHELEVAT VÄLILLÄ 2 – 5 TAPAUSTA 1000 HENKILÖÄ KOHTI (15 – 64 -VUOTIAASSA VÄESTÖSSÄ)
- > KESKEINEN HUOLENAIHE ON EDELLEEN SYNTEETTISTEN HUUMEIDEN KÄYTTÖ
- > HOIDOSSA OLEVIEN ASIAKKAIDEN LUKUMÄÄRÄN ILMOITETAAN LISÄÄNTYNEEN EU:N MAISSA
- > HUUMEKUOLEMIEN LUKUMÄÄRÄSSÄ EI OLE MUUTOKSIA

Nämä ovat eräitä keskeisimpiä havaintoja tänään ilmestyvässä Lissabonissa sijaitsevan Euroopan huumeaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen, EMCDDA:n julkaisussa: Vuosiraportti Euroopan unionin ja Norjan huumeongelmasta. Raportissa esitetään katsaus siihen, miten Eurooppa vastaa huumeiden asettamaan haasteeseen.

[Tärkeä huomautus: Tässä lehdistötiedotteessa käsitellään valikoituja pääkohtia julkaistavasta raportista ja se on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä raportin kanssa. (mieluummin kuin erillisenä).]

Tärkeimmät kehityssuuntaukset

- Kannabis on edelleen yleisimmin käytetty laiton huume Euroopassa. Niiden aikuisten henkilöiden lukumäärä, jotka ovat joskus kokeilleet kannabista, vaihtelee Suomen 10 prosentista 25-30 prosenttiin Tanskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Belgiasta, Saksasta, Espanjasta, Ranskasta, Irlannista ja Alankomaista ilmoitettu prosenttiosuus on noin 20. Sitä vastoin uusimmat tiedot USA:sta osoittavat, että vastaavan käytön osuus on 34 prosenttia yli 12-vuotiailla.
- Useimmista EU:n maista ilmoitetaan, että viimeisen vuoden aikana kannabista kokeilleiden tai käyttäneiden osuus on ollut 5-10 prosenttia, mutta nuorilla aikuisilla jopa 18 prosenttia. Nuorten kannabiskokeilujen ja käytön taso näyttää vakiintuneen tai myös vähentyneen joissakin maissa kuten Irlannissa, Alankomaissa, Suomessa ja Norjassa huolimatta siitä, että saman aineen käyttö on lisääntynyt muissa EU:n maissa.
- Muiden huumeaineiden käyttö on paljon vähäisempää sekä nuorilla että yleensä. Miehet käyttävät huumeaineita yleisemmin kuin naiset, mutta nuorten miesten ja naisten välillä tämä ero on pienempi.

./.

- Amfetamiinia on kokeillut 1-6 prosenttia väestöstä eri jäsenvaltioissa, mutta **Yhdistyneessä kuningaskunnassa** tämä osuus on 11 prosenttia. Kokaiinia ja ekstaasia koskevat vastaavat luvut ovat 0,5–4,5 prosenttia, ja heroinin osalta yleensä alle 1 prosentti, vaikka nuorten miesten osalta heroiniin kokeilleiden osuus saattaa nousta 2-3 prosenttiin joissakin maissa.
- Alle 1 prosenttia aikuisista oli käyttänyt amfetamiinia, kokaiinia tai ekstaasia viime vuonna.
- Synteettisten huumeiden käyttö on edelleen keskeinen huolenaihe. Vaikka niitä käyttää vähemmän kuin 3 prosenttia väestöstä, niiden käyttö liittyy erityisesti ja huolestuttavalla tavalla nuorten osallistumiseen yöelämään ja tanssitapahtumiin.

Huumeviraston hallintoneuvoston puheenjohtaja Mike Trace huomauttaa, että Euroopan unionin jäsenvaltioissa viimeaikoina tapahtuneen kehityksen vuoksi huume politiikan tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi suoritettavat toimet voidaan ilmaista entistä selvemmin. Tämän hetken haasteena on toteuttaa nämä toimet menestyksekkäästi ja seurata niiden vaikutusta rehellisesti.

Huumeiden kysyntä

- Arviot huumeiden ongelmakäytön esiintymisen tasosta EU:ssa (ks. alaviite 1) vaihtelevat välillä 2-10 tapausta tuhatta 15-64 -vuotiaassa henkilöä kohti. Tapausten määrä on korkein Italiassa, Luxemburgissa, **Portugalissa** ja **Yhdistyneessä kuningaskunnassa**, joissa se on 6-8 tapausta 1000 henkilöä kohti. Matalin se on **Itävallassa**, **Saksassa** ja **Alankomaissa**, joissa esiintyvyys on noin 3 tapausta 1000 henkilöä kohti.
- Vuonna 2000 raportoitiin huumeongelman vuoksi hoidettujen henkilöiden lukumäärän lisääntymisestä koko **EU**:ssa. Tämä lisäys selittyy osittain sillä, että käytettävissä olevat tiedot ovat täsmällisempiä. Heroinin väärinkäytön vuoksi hoitoon hakeutuvien lukumäärä näyttää olevan sama tai aikaisempaa pienempi. Monien huumeiden samanaikaista käyttöä esiintyy yhä enemmän. Opiaatien käyttäjät käyttävät usein kannabista toisena huumeena. Kokaiinin käyttö on ilmoitettu olevan kasvava ongelma **EU**:ssa. Sen osuus on keskeinen toissijaisena huumeena yhdessä heroinin ja alkoholin kanssa.
- Hoitoon hakeutuvien parissa on paljon työttömiä. Heidän osuutensa on lähes 55 prosenttia myös joissain sellaisissa maissa, joissa työttömien yleinen osuus on alle 5 %. Hoitoon hakeutuvista 66 prosenttia on käynyt vain peruskoulun.
- Pistämällä huumeita käyttävillä HI-viruksen esiintyvyys vaihtelee Yhdistyneen kuningaskunnan 1 prosentista 34 prosenttiin Espanjassa. Viime vuosina yleiskuva ei ole muuttunut. Vuodesta 1996 lähtien AIDS:n ilmaantuvuus on vähentynyt useimmissa maissa. **EU**-maista **Portugalissa** AIDS:n vuosittainen ilmaantuvuus suonensisäisten huumeiden käyttäjillä on edelleen suurin.
- **EU**:n maissa ilmoitetaan joka vuosi 7000-8000 huumeiden käyttöön liittyvää kuolemantapausta, mutta todellinen luku on luultavasti korkeampi. Viime vuosina huume kuolemien lukumäärä on pysynyt samana tai vähentynyt. Joistakin **EU**-maista (**Saksa**, **Luxemburg** ja **Itävalta**) ilmoitetaan huume kuolemien lukumäärän lisääntyneen uudelleen aikaisemman vähentymisen jälkeen. Huume kuolemien syynä on pääasiassa opiaattien käyttö. Useimmat yliannostusten uhreista ovat nuoria miehiä.

J..

Yritykset vähentää huumeiden tarjontaa

- Kannabis on eniten takavarikoitu huumausaine kaikissa EU-maissa paitsi Portugalissa, missä sen tilalla on heroini. Vuodesta 1996 alkaen Espanjassa on tehty yli puolet huumausainetakavarikoista koko **Euroopassa**.
- Vuonna 2000 takavarikoitiin melkein 9 tonnia heroiniä, josta kolmasosa **Yhdistyneessä kuningaskunnassa**.
- Kokaiinin takavarikoiden lukumäärä lisääntyi 1980-luvun puolivälistä tasaisesti, mutta vuonna 2000 niiden lukumäärä väheni selvästi. Amfetamiinin ja erityisesti ekstaasin takavarikoiden määrä lisääntyi, mikä lisäsi **EU:ssa** huolia synteettisten huumeiden käytöstä.
- Laittomien huumeiden hinta on yleensä vakaa tai se alenee EU:ssa, mutta ensisijaisesti poltettavan ruskean heroinin hinnan on ilmoitettu kohonneen hieman.

Huume politiikka ja sen strategiat

- Kaikissa huume strategioissa korostetaan tällä hetkellä tehokkaita huumeongelman ratkaisuja. Ensisijaisen tärkeää on kouluissa tehtävä työ. Sama koskee oikeuslaitoksen asianmukaisia toimia.
- Raportissa todetaan: "EU:n oikeusviranomaiset käyttävät erilaisia menetelmiä eri vaiheissa ohjatakseen huumeiden ongelmakäyttäjät hoitoon. Vaihtoehtoisia ratkaisuja pyritään yhä enemmän arvioimaan ja dokumentoimaan sekä laajentamaan erottelua huumausaineiden käyttäjien ja muiden huumausainelainsäädännön rikkojien välillä. Monissa EU:n maissa on päätetty vähentää tai poistaa henkilökohtaista käyttöä koskevia seuraamuksia, jotka liittyvät kannabiksen henkilökohtaiseen käyttöön ja hallussapitoon. Tämä ei koske muita huumausaineita. Tästä huolimatta kannabis oli edelleen yleisin pidätyksiin liittyvä huumausaine vuonna 2000. Se liittyi 37 prosenttiin pidätyksistä Ruotsissa ja 85 prosenttiin pidätyksistä Ranskassa.
- **EMCDDA** on toistuvasti varoittanut synteettisten huumeiden markkinoiden laajentumisesta erityisesti yöelämässä, ja suosittelee avointa keskustelua sopivista ratkaisuista. Raportissa todetaan julkisissa tilaisuuksista tai paikoilla tehtyjä pilleritestauksia koskevasta kiistakysymyksestä, että testauksen arvoa rajoittavat farmakologiseen tarkkuuteen ja oikeudellisiin seurauksiin liittyvät kysymykset.

Huumeviraston johtaja Georges Estievenart on todennut, että EU:n toimintasuunnitelma huumeiden alalla on lisännyt tietoa koordinoitujen toimien tarpeesta jäsenvaltioissa. Viime vuosina vakiintunut kehityssuuntaus huume politiikan toteuttamiseksi toimintasuunnitelmien, huume strategioiden tai menettelyä koskevien asiakirjojen avulla on jatkunut. Kirjallisessa muodossa esitetyn strategian ja sen toteuttamisen välillä on kuitenkin edelleen suuri ero.

(1) Ongelmakäyttö määritellään huumeiden pistoskäytöksi tai opiaattien, kokaiinin ja/tai amfetamiinien pitkäaikaiseksi/säännölliseksi käytöksi.

- **[Yksityiskohtaisia tietoja voidaan saada](http://annualreport.emcdda.eu.int) → **[2002 Annual report online: http://annualreport.emcdda.eu.int](http://annualreport.emcdda.eu.int)** tai **<http://emcdda.kpngwest.pt>****
- **tai ottamalla yhteyttä** → **Joelle Vanderauwera, EMCDDA:n tiedottaja, puh. ++ 351 21 811 3000. Faksi: ++ 351 21 813 1711. Sähköposti: Joelle.Vanderauwera@emcdda.org**